

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Κώδικας Χρηστής Διοίκησης Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας για τις ΜΚΟ

Κώδικας

Χρηστής Διοίκησης

Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας
για τις **ΜΚΟ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ
Λευκωσία, 2017

Κώδικας Χρηστής Διοίκησης Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας για τις ΜΚΟ
(Μη Κυβερνητικές - Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις)

Εκδοτική Επιτροπή: Σταύρος Ολύμπιος, Ολίβια Πατσαλίδου

Εκφράζουμε θερμές ευχαριστίες στον καθηγητή Πέτρο Πασιαρδή για τη βοήθειά του στην επιμέλεια του Κώδικα και στην Αλέκα Γράβαρη Πρέκα για την γλωσσική επιμέλεια.

Εκδότης © Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού

ISBN: 978-9925-555-00-0

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αναδημοσίευση της έκδοσης, καθώς και η αναπαραγωγή της με οποιοδήποτε μέσο χωρίς τη σχετική άδεια του Εκδότη.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Ανδρέα Αβρααμίδη 9, 3ος όροφος, διαμ. 301, 2024 Στρόβολος, Λευκωσία
Τ.Θ. 24649, 1302 Λευκωσία | Τηλ. + 357 22 514 786 | Φαξ: + 357 22 514 788
www.volunteerism-cc.org.cy | info@volunteerism-cc.org.cy

Διαδικτυακή Πύλη Εθελοντισμού: www.ethelontis.net

Χαιρετισμός προέδρου ΠΣΣΕ

Η χρηστή διοίκηση, η διαφάνεια και η πιστή εφαρμογή κανόνων που να διέπουν τη συμπεριφορά του ανθρώπινου δυναμικού των ΜΚΟ, δηλαδή των εθελοντών και του προσωπικού τους, αποτελούσαν πάντοτε διαχρονικούς στόχους για τον εθελοντισμό στο νησί μας. Η χρηστή διοίκηση, η διαφάνεια και η ποιότητα στην παροχή των υπηρεσιών των εθελοντικών οργανώσεων/ΜΚΟ στους συνανθρώπους μας και γενικότερα την κοινωνία εξασφαλίζουν την εμπιστοσύνη, την αξιοπιστία, την αντικειμενικότητα, το κύρος και την αναγνώρισή τους από το κοινό και την πολιτεία και ενισχύουν τη διάθεσή τους για να συνδράμουν το έργο που επιτελούν.

Σε οποιαδήποτε δραστηριότητα των εθελοντικών οργανώσεων, προτεραιότητα πρέπει να έχει η τήρηση της νομιμότητας, η διαφάνεια, η αμεροληψία, η ακεραιότητα, η αξιοπιστία, η υπευθυνότητα, η ίση μεταχείριση, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η αξιοπρέπεια και η αντικειμενικότητα.

Κάθε εθελοντής, είτε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου είτε του οργανισμού και κάθε μέλος του έμμισθου προσωπικού οφείλει να εφαρμόζει τις βασικές αυτές αρχές οι οποίες πρέπει να τον καθοδηγούν και να τον εμπνέουν.

Είμαι βέβαιος ότι η κάθε οργάνωση και το κάθε μέλος της θα τηρήσουν πιστά τον Κώδικα αυτό και να συμβάλουν ώστε να καταστεί ένα δυναμικό εργαλείο χρηστής διοίκησης, ορθής συμπεριφοράς και δεοντολογίας με συνεχή εφαρμογή.

Η κουλτούρα, οι αρχές και οι αξίες όσον αφορά τη χρηστή διοίκηση είναι βαθιά ριζωμένες, στην ιστορία του εθελοντικού κινήματος. Χρειάζεται απλά να δώσουμε μια νέα δυναμική στην άγραφη αυτή παράδοση και να την μετατρέψουμε σε ένα έγγραφο το οποίο θα καθοδηγεί εμάς και τους επόμενους εθελοντές στην ορθή και αποτελεσματική μας προσφορά.

Σταύρος Ολύμπιος
Πρόεδρος

Περιεχόμενα

I.	Εισαγωγή	5
II.	Οι αρχές	6
α)	Ανεξαρτησία/Αυτονομία ΜΚΟ	6
β)	Αφοσίωση	6
γ)	Αμεροληψία - Αντικειμενικότητα –Ακεραιότητα	6
δ)	Δεοντολογία και Επαγγελματισμός	7
ε)	Σεβασμός Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και Αξιοπρέπεια	7
στ)	Διαφάνεια και Λογοδοσία (accountability)	7
ζ)	Φιλαλήθεια και νομιμότητα	7
Θέματα		
1.	Εθελοντισμός και μη κερδοσκοπικός σκοπός – η βάση λειτουργίας των ΜΚΟ	8
2.	Διακυβέρνηση – Διοίκηση - Λειτουργία	8
2.1.	Αποτελεσματικότητα – έλεγχος – αξιολόγηση	9
2.2.	Προστασία εμπιστευτικών πληροφοριών/ δεδομένων	9
2.3.	Διαδικασίες/Κανονισμοί	9
2.4.	Γενική Συνέλευση και Διοικητικό Συμβούλιο	10
2.4.1.	Σύνθεση – Συμμετοχή	10
2.4.2.	Συνεδρίες και τήρηση πρακτικών	10
2.4.3.	Πληροφόρηση	10
2.4.4.	Ευθύνες/Ρόλοι	11
2.5.	Δικαιώματα και ευθύνες ανθρώπινου δυναμικού	12
3.	Σύγκρουση συμφερόντων	13
4.	Διαφάνεια - Οικονομικά	14
4.1.	Διαφάνεια ως γενική αρχή	14
4.2.	Οικονομική διαφάνεια και ευθύνη	14
4.2.1.	Διαχείριση οικονομικών και περιουσίας	14
4.2.2.	Εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου	14
4.2.3.	Εξωτερικός έλεγχος	15
4.2.4.	Διαδικασίες και πρότυπα	15
4.3.	Αρχές εξασφάλισης πόρων (έρανοι, χορηγοί, κ.ά.)	15
4.3.1.	Παράνομοι έρανοι	15
5.	ΜΚΟ – κοινοί σκοποί και συλλογικότητα	16
5.1.	Συνεργασία για επίτευξη κοινών σκοπών	16
5.2.	Εμπιστοσύνη με το εξωτερικό περιβάλλον	16
6.	Εφαρμογή - Εμβέλεια και Επικαιροποίηση Κώδικα	16
7.	Επίβλεψη εφαρμογής	16

I. Εισαγωγή

Στον Κώδικα αυτό καταγράφονται κανόνες χρήστης διοίκησης που έχει αρχικά διατυπώσει το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) και έχουν τελικώς διαμορφωθεί και υιοθετηθεί μετά από διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν με τις οργανώσεις μέλη του ΠΣΣΕ και των Επαρχιακών Συντονιστικών Συμβουλίων Εθελοντισμού (ΕΣΣΕ) σε κάθε επαρχία τέλος του 2016 αρχές του 2017.

Οι κανόνες επιβάλλεται να τηρούνται, εκτός εάν, νομικό πλαίσιο, ή εσωτερικοί κανονισμοί των οργανώσεων, ορίζουν άλλες ή πιο συγκεκριμένες διαδικασίες που δεν συγκρούονται με τον Κώδικα. Ο Κώδικας είναι συμπληρωματικό έγγραφο αφού η εργασία και η δραστηριότητα της κάθε ΜΚΟ εφαρμόζει πιστά κάθε νομοθεσία του κράτους και ειδικά κατ' αναλογία τις αρχές διοικητικού δικαίου.

Στον παρόντα Κώδικα η αναφορά στον όρο ΜΚΟ καλύπτει τις οργανώσεις μέλη του ΠΣΣΕ και των ΕΣΣΕ και οποιαδήποτε άλλη οργάνωση επιθυμεί να υιοθετήσει τις αρχές του κώδικα.

II. Οι αρχές (Σύνοψη)

- Ανεξαρτησία/Αυτονομία ΜΚΟ
- Αφοσίωση
- Αμεροληψία - Αντικειμενικότητα - Ακεραιότητα
- Δεοντολογία και Επαγγελματισμός
- Σεβασμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Αξιοπρέπεια
- Διαφάνεια και Λογοδοσία (accountability)
- Φιλαλήθεια και νομιμότητα

III. Αρχές

α) Ανεξαρτησία/Αυτονομία ΜΚΟ

Οι ΜΚΟ είναι ανεξάρτητες αυτοδιοικούμενες οντότητες οι οποίες διαμορφώνουν την αποστολή και τη δραστηριότητά τους ελεύθερα, χωρίς εξωτερικές παρεμβάσεις από άλλους φορείς.

β) Αφοσίωση

Οι ΜΚΟ υπηρετούν με αληθινή αφοσίωση τον σκοπό τους και τις γενικότερες ανάγκες της κοινωνίας, για το κοινό καλό.

Λειτουργούν με αφοσίωση και ευαισθησία για βελτίωση της ποιότητας ζωής των μελών της κοινωνίας ή των θεμάτων που την απασχολούν.

γ) Αμεροληψία – Αντικειμενικότητα – Ακεραιότητα

Οι ΜΚΟ ενεργούν πάντοτε με αντικειμενικό και αμερόληπτο τρόπο προς το συμφέρον της κοινωνίας και του ειδικού σκοπού τον οποίο τάσσονται να υπηρετήσουν.

Οι ΜΚΟ λειτουργούν πάντοτε με ακεραιότητα ανεξαρτήτως συνθηκών, προσώπων και καταστάσεων. Η ακεραιότητα αποτελεί υπέρτατη αξία για κάθε οργάνωση γι' αυτό και επιβάλλεται να αγωνίζεται για να τη διατηρεί ανέπαφη.

Σε αυτά τα πλαίσια, τα μέλη του ΔΣ, του προσωπικού ή οι εθελοντές των ΜΚΟ δεν πρέπει να είναι δεκτικά σε πιέσεις ή να αποδέχονται ανταλλάγματα ή δώρα τα οποία μπορούν να θεωρηθούν ως αντάλλαγμα.

δ) Δεοντολογία και Επαγγελματισμός

Οι ΜΚΟ εφαρμόζουν τους κοινά αποδεκτούς κανόνες δεοντολογίας τόσο στο εσωτερικό της οργάνωσης, όσο και στην επαφή τους με το εξωτερικό περιβάλλον και λειτουργούν σε κάθε περίπτωση με επαγγελματισμό και συνέπεια.

ε) Σεβασμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Αξιοπρέπεια

Οι ΜΚΟ γνωρίζουν και αναγνωρίζουν τις βασικές θεμελιώδεις ελευθερίες και δικαιώματα του ανθρώπου, δρουν με γνώμονα την προάσπισή τους και εργάζονται με σεβασμό προς τον εξυπηρετούμενο και τους εθελοντές.

στ) Διαφάνεια και Λογοδοσία (accountability)

Οι ΜΚΟ λειτουργούν με ευθύνη, εντιμότητα και διαφάνεια και είναι έτοιμες να λογοδοτήσουν στο κράτος, το κοινό, τους δωρητές/χορηγούς, συνεργάτες, εξυπηρετούμενους, κ.ά.

ζ) Φιλαλήθεια και νομιμότητα

Οι ΜΚΟ λειτουργούν στα πλαίσια της νομιμότητας, πάντοτε με βάση τη φιλαλήθεια και την εντιμότητα, εφαρμόζοντας πιστά τους νόμους και τους κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, τις διεθνείς συνθήκες, συμφωνίες και συμβάσεις που επικύρωσε η Δημοκρατία.

1. Εθελοντισμός και μη κερδοσκοπικός σκοπός – η βάση λειτουργίας των ΜΚΟ

Οι ΜΚΟ **υπηρετούν τις αξίες και τις αρχές του εθελοντισμού** και ο σκοπός τους είναι μη κερδοσκοπικός. Δρουν συλλογικά βάσει των αξιών της αλληλεγγύης και της κοινωνικής συνοχής, υπηρετώντας την κοινωνία και τις ανάγκες της.

Οι ΜΚΟ, μεριμνούν να κινητοποιούν και να απασχολούν ενεργούς εθελοντές που να συμβάλλουν ουσιαστικά στην επίτευξη των στόχων και των σκοπών τους.

Οποιαδήποτε έσοδα προκύπτουν από τη δραστηριότητά τους, επενδύονται για εξυπηρέτηση των λειτουργικών τους αναγκών και προς όφελος των ομάδων, των προγραμμάτων, των δραστηριοτήτων και των σκοπών που υπηρετούν ή και για σκοπούς επέκτασης και ανάπτυξης της δράσης τους.

Για τη διαχείριση εσόδων που προκύπτουν από εράνους, εφαρμόζεται η σχετική για τους εράνους νομοθεσία.

2. Διακυβέρνηση – Διοίκηση – Λειτουργία

Οι ΜΚΟ **αποκτούν νομική υπόσταση** που να νομιμοποιεί τη λειτουργία τους, με το ανάλογο νομικό πλαίσιο.

Λειτουργούν νομότυπα βάσει του καταστατικού τους και των εσωτερικών κανονισμών και διαδικασιών του νομικού πλαισίου της χώρας που ρυθμίζει τη σύσταση και λειτουργία τους ή τα προγράμματα και δραστηριότητες που υλοποιούν. Τα Συμβούλια Κοινοτικού Εθελοντισμού (ΣΚΕ) και τα Πολυδύναμα Κέντρα λειτουργούν βάσει των πρότυπων καταστατικών που ετοίμασε το ΠΣΣΕ.

Η δραστηριότητα που αναπτύσσουν συνδέεται με την αποστολή και τους σκοπούς τους.

Έχουν συγκεκριμένη δομή λειτουργίας σε διοικητικό και λειτουργικό επίπεδο (οργανόγραμμα με το ΔΣ, το προσωπικό και τα τμήματα/προγράμματά).

Έχουν συγκεκριμένες διαδικασίες για τον τρόπο λειτουργίας τους και τις ευθύνες που προκύπτουν στη δομή και την ιεραρχία του οργανισμού, που διαμορφώνουν είτε ανεξάρτητα στα πλαίσια των αρχών του Κώδικα, είτε όπως ορίζει άλλο σχετικό νομικό πλαίσιο ή/και οι εσωτερικοί τους κανονισμοί.

2. Διακυβέρνηση – Διοίκηση – Λειτουργία

2.1 Αποτελεσματικότητα – έλεγχος – αξιολόγηση

Οι ΜΚΟ επιδιώκουν ανατροφοδότηση για τη δραστηριότητά τους μέσα από εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση αλλά και διαδικασίες ελέγχου, με σκοπό την επίτευξη της αποτελεσματικότητας, της παραγωγικότητας, της βιωσιμότητας και της διαφάνειας.

Ο έλεγχος και η αξιολόγηση γίνεται σε όλα τα επίπεδα: στο γενικότερο επίπεδο της οργάνωσης, στα οικονομικά, στα προγράμματα και στις υπηρεσίες, στο προσωπικό, στο κάθε μέλος του ΔΣ αλλά και συλλογικά σε όλο το ΔΣ.

2.2. Προστασία εμπιστευτικών πληροφοριών/δεδομένων

Οι ΜΚΟ τηρούν αυστηρά τους κανόνες προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων σε κάθε επίπεδο και διαδικασία τους όπως ορίζεται από την εθνική νομοθεσία ή/και άλλους άτυπους κανόνες για την προστασία πληροφοριών που κρίνονται εμπιστευτικές, ή/και απλώς προσωπικές.

2.3. Διαδικασίες/Κανονισμοί

Οι ΜΚΟ διαμορφώνουν ξεκάθαρα την πολιτική τους, διαδικασίες και κανονισμούς για κάθε στάδιο και επίπεδο λειτουργίας και δράσης, εκτός εάν καλύπτονται όλα επαρκώς από το καταστατικό τους και συγκεκριμένα για:

- **τον σκοπό λειτουργίας:** το όραμα, την αποστολή, τους σκοπούς τους στόχους και τις επιδιώξεις τους.
- **τη διοίκηση** σε σχέση με:
 - τη σύνθεση
 - τον τρόπο λειτουργίας
 - τους όρους εντολής
 - τη διασφάλιση της ίσης και αντιπροσωπευτικής εκπροσώπησης
 - τις αρχαιρεσίες
 - τις ευθύνες, αρμοδιότητες και εξουσίες
 - τη λήψη αποφάσεων
- **τη δράση σε σχέση:** με την υλοποίηση στρατηγικού προγραμματισμού τον έλεγχο και αξιολόγηση των προγραμμάτων των δραστηριοτήτων, κ.ά.
- **το ανθρώπινο δυναμικό:**
 - **για το έμμισθο προσωπικό:** την πρόσληψη/εισαγωγή, απόλυση, διαχείριση, ανάπτυξη, έλεγχο και αξιολόγηση του, κ.ά.

2. Διακυβέρνηση – Διοίκηση – Λειτουργία

- **για τους εθελοντές:** την ένταξη/εγγραφή, διαχείριση, ανάπτυξη, έλεγχο, αξιολόγηση, κ.ά.
- **τα οικονομικά:** τη διαχείριση και έλεγχο των οικονομικών πόρων, των προσφορών, κ.ά.
- **τον χώρο εργασίας:** την ασφάλεια και την υγεία αλλά και την πρόληψη ή και αντιμετώπιση κάθε κινδύνου και σε άλλους χώρους που λειτουργούν ή δραστηριοποιούνται, κ.ά.
- **τις ανθρώπινες σχέσεις:** για θέματα διακρίσεων, ίσων ευκαιριών, αλλά και ηθικής και δεοντολογίας.

2.4. Γενική Συνέλευση και Διοικητικό Συμβούλιο

2.4.1. Σύνθεση – Συμμετοχή

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εθελοντές οι οποίοι κατέχουν αξιώματα βάσει αρχαιρεσιών χωρίς αμοιβή ή όφελος.

Η διαδικασία σύνθεσης και συμμετοχής βασίζεται στις αρχές της ίσης και αντιπροσωπευτικής αλλά και δημοκρατικής εκπροσώπησης και όπως ορίζεται από το καταστατικό.

2.4.2. Συνεδρίες και τήρηση πρακτικών

Η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Επιτροπές συνεδριάζουν σε τακτά χρονικά διαστήματα όπως ορίζει το καταστατικό ή άλλο νομικό πλαίσιο. Για όλες τις συνεδρίες τηρείται πρακτικό το οποίο εγκρίνεται από το αρμόδιο σώμα.

Παρέχεται σε όλους το δικαίωμα να καταγραφούν οι απόψεις τους αναλυτικά, εάν και εφόσον το επιθυμούν, ιδιαίτερα σε περίπτωση μειοψηφούσας άποψης.

2.4.3. Πληροφόρηση

Το Διοικητικό Συμβούλιο διασφαλίζει ότι έχει στη διάθεσή του όλη την απαραίτητη πληροφόρηση για να μπορεί να εκπληρώσει με σοβαρότητα και ευθύνη το έργο του στα πλαίσια της διοίκησης του οργανισμού και στη λήψη αποφάσεων.

2. Διακυβέρνηση – Διοίκηση – Λειτουργία

2.4.4. Ευθύνες/Ρόλοι

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:

- **προσφέρουν εθελοντική εργασία** χωρίς να έχουν συγχρόνως την ιδιότητα υπαλλήλου με αμοιβή στην οργάνωση.
- **εφαρμόζουν τις αρχές και αξίες** του παρόντος κώδικα και πρακτικές χρηστής διοίκησης, συμπεριφοράς και δεοντολογίας, αλλά και άλλων εσωτερικών κανονισμών που εφαρμόζονται σε κάθε οργάνωση.
- **εφαρμόζουν τις διαδικασίες** που διαμορφώνει η οργάνωση.
- **εργάζονται με αφοσίωση, αμεροληψία, αντικειμενικότητα, ακεραιότητα, δεοντολογία και επαγγελματισμό, διαφάνεια, σοβαρότητα και ευθύνη** και πάντοτε στα πλαίσια της νομιμότητας, για επίτευξη των σκοπών και των στόχων της οργάνωσης.
- γνωρίζουν και **αναλαμβάνουν τις ευθύνες** που τους αναλογούν, είτε βάσει του αξιώματος που κατέχουν, είτε για τη συμμετοχή και τις αποφάσεις που λαμβάνονται ατομικά ή συλλογικά, βάσει του καταστατικού ή εσωτερικών κανονισμών.
- **αιτιολογούν όλες τους τις αποφάσεις**, βάσει συγκεκριμένων νομότυπων, διαφανών και ορθών διαδικασιών χρηστής διοίκησης, σε κάθε περίπτωση.
- **δεν εμπλέκονται σε σύγκρουση συμφερόντων** όπως για παράδειγμα η εργοδότηση συγγενών, η αγορά ειδών από προσωπικές επιχειρήσεις των ιδίων ή συγγενικών προσώπων για τις ανάγκες της οργάνωσης, κτλ.
- **δεν καταχρώνται**, σε καμία περίπτωση, την **εξουσία** που έχουν για οποιοδήποτε προσωπικό όφελος.
- **διασφαλίζουν την πρόσληψη ικανού ανθρώπινου δυναμικού**, με διαφανείς διαδικασίες πρόσληψης/εισαγωγής, ελέγχου και αξιολόγησης.
- **επιβλέπουν** την εργασία του προσωπικού, μεριμνούν για την **ανάπτυξη του προσωπικού** και των **εθελοντών** και **διασφαλίζουν την εφαρμογή των δικαιωμάτων του ανθρώπινου δυναμικού**, στη βάση της ίσης μεταχείρισης, χωρίς καμία διάκριση.
- **καθορίζουν ξεκάθαρες οδηγίες** για τις **ευθύνες, τυχόν εξουσίες** και το **πλαίσιο εργασίας** του προσωπικού ή/και των εθελοντών και μεριμνούν για την τήρησή τους.

2. Διακυβέρνηση – Διοίκηση – Λειτουργία

2.5 Δικαιώματα και ευθύνες ανθρώπινου δυναμικού (προσωπικό και εθελοντές)

Το **προσωπικό** και οι **εθελοντές** των ΜΚΟ έχουν **δικαίωμα**:

- να τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης, χωρίς καμία διάκριση σε όλα τα επίπεδα στον οργανισμό.
- να γνωρίζουν, τα καθήκοντα, τις ευθύνες τους και τις οποιοσδήποτε εξουσίες τους δοθούν αλλά και να εκφράζουν την άποψή τους σε θέματα που τους αφορούν ή γενικότερα θέματα του οργανισμού.

Το **προσωπικό** έχει επιπλέον το **δικαίωμα** να:

- γνωρίζει τους όρους εργασίας και το εργασιακό καθεστώς του να συνάδει με τις πρόνοιες του υφιστάμενου νομικού πλαισίου.

Το **προσωπικό** και οι **εθελοντές** των ΜΚΟ έχουν **ευθύνη** να:

- εφαρμόζουν τις αρχές, αξίες και πρακτικές χρηστής διοίκησης, συμπεριφοράς και δεοντολογίας του παρόντος κώδικα.
- εφαρμόζουν τις διαδικασίες που διαμορφώνει η οργάνωση.
- υπηρετούν τους σκοπούς της οργάνωσης και να εργάζονται με αφοσίωση, αμεροληψία, αντικειμενικότητα, ακεραιότητα, ευπρέπεια, επαγγελματισμό, διαφάνεια, σοβαρότητα και ευθύνη και πάντοτε στα πλαίσια της νομιμότητας, για επίτευξη των σκοπών και των στόχων της οργάνωσης.
- αναλαμβάνουν καθήκοντα και ευθύνες που τους αναλογούν.
- ακολουθούν νομότυπες, διαφανείς και ορθές διαδικασίες χρηστής διοίκησης, σε κάθε περίπτωση.
- μην εμπλέκονται σε σύγκρουση συμφερόντων.
- μην καταχρώνται, σε καμία περίπτωση, την εξουσία που έχουν για οποιοδήποτε προσωπικό όφελος.

3. Σύγκρουση συμφερόντων

3. Σύγκρουση συμφερόντων

- Τα μέλη του ΔΣ δεν εργοδοτούν συγγενικά τους πρόσωπα με βάση τη σχετική πρόνοια του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ή άλλης αρχής¹.
- το ΔΣ και το ανθρώπινο δυναμικό εργάζονται με αποκλειστικό γνώμονα τα καλώς νοούμενα συμφέροντα της οργάνωσης και δεν επιδιώκουν να επιτύχουν προσωπικές φιλοδοξίες, οικονομικά ή άλλα οφέλη ή συμφέροντα, μέσω της οργάνωσης, με άμεσο ή έμμεσο τρόπο.
- κανένα πρόσωπο δεν συμμετέχει σε λήψη απόφασης για θέμα για το οποίο θα προκύψει για το ίδιο ή πρόσωπο με το οποίο σχετίζεται κάποιο όφελος (π.χ. θέματα προσλήψεων, αυξήσεων, κ.ά).
- κάθε πρόσωπο δηλώνει όλες τις πιθανές ή και πραγματικές περιπτώσεις που υπάρχει ή ενδεχομένως να υπάρξει σύγκρουση συμφέροντος.
- η οποιαδήποτε γνωριμία, σχέση, συνεργασία αναπτύσσεται με χορηγούς, δωρητές, το κοινό, κτλ. περιορίζεται αποκλειστικά προς όφελος της οργάνωσης και δεν τυγχάνει εκμετάλλευσης για απόκτηση προσωπικού οφέλους.
- κανένα πρόσωπο λαμβάνει οποιασδήποτε μορφής αμοιβή, ούτε έχει οποιοδήποτε οικονομικό ή προσωπικό όφελος από τη συμμετοχή του στην οργάνωση, εκτός από πραγματικά έξοδα που μπορεί να προκύψουν στα πλαίσια της εθελοντικής προσφοράς

1 Η σχετική πρόνοια του Σχεδίου Κρατικών Ενισχύσεων την 1η Μαρτίου 2017 αναφέρει μέχρι τέταρτου βαθμού συγγένεια και για κοινότητες με μικρό πληθυσμό δύναται, κατ' εξαίρεση και κατόπιν έγκρισης της Υπουργού, μέλη του ΔΣ να έχουν συγγενική σχέση 3ου ή και 4ου βαθμού με μέλη του προσωπικού της Οργάνωσης.

4. Διαφάνεια - Οικονομικά

4.1 Διαφάνεια ως γενική αρχή

Οι ΜΚΟ προασπίζουν τη διαφάνεια και αντιτάσσονται στη διαφθορά και τη διαπλοκή σε κάθε επίπεδο, εσωτερικό ή εξωτερικό.

Για το σκοπό αυτό οι ΜΚΟ εφαρμόζουν διαφανείς διαδικασίες σε κάθε επίπεδο και διαδικασία και είναι σε θέση να αιτιολογούν τεκμηριωμένα κάθε τους απόφαση.

4.2 Οικονομική διαφάνεια και ευθύνη

Τα μέλη των ΜΚΟ που έχουν εξουσία/εξουσιοδότηση να λαμβάνουν αποφάσεις για τη διαχείριση των οικονομικών πόρων της οργάνωσης έχουν την αποκλειστική ευθύνη για τη νομιμότητα των διαδικασιών που ακολουθούνται αλλά και για τα οικονομικά αποτελέσματά της οργάνωσης. Δρουν πάντοτε στα πλαίσια της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης στην οικονομική διαχείριση των πόρων και βάσει οποιασδήποτε σχετικής νομοθεσίας.

4.2.1 Διαχείριση οικονομικών και περιουσίας

Ο προϋπολογισμός εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση είτε από το Διοικητικό Συμβούλιο και η παρακολούθηση της διαχείρισής του γίνεται βάσει των διαδικασιών που καθορίζει η οργάνωση.

Το ΔΣ διασφαλίζει επίσης τη διαφανή διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της οργάνωσης. Όπου νομικό πλαίσιο καθορίζει συγκεκριμένες διαδικασίες, τότε εφαρμόζονται πιστά από την οργάνωση.

4.2.2 Εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου

Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει εσωτερικές διαδικασίες για τη διαχείριση του προϋπολογισμού και όλων των οικονομικών πόρων της οργάνωσης και τη διαδικασία ελέγχου για κάθε συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα (π.χ. έρανοι, εκδηλώσεις, αγορές, προσφορές, κτλ).

Σε αυτές τις διαδικασίες καθορίζονται τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν αποφάσεις για τα έξοδα, τις τυχόν επενδύσεις και τις πληρωμές του οργανισμού, να υπογράφουν επιταγές και οικονομικά ή νομικά έγγραφα, τα πρόσωπα που ελέγχουν όλες τις διαδικασίες αλλά και τη διαδικασία ενημέρωσης του ΔΣ για όλα τα οικονομικά θέματα.

Όπου νομικό πλαίσιο καθορίζει συγκεκριμένες διαδικασίες, τότε εφαρμόζονται πιστά από την οργάνωση.

4. Διαφάνεια - Οικονομικά

4.2.3 Εξωτερικός έλεγχος

Το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει εξωτερικό ελεγκτή για έλεγχο των οικονομικών της οργάνωσης αλλά και την ετοιμασία ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων ή άλλων καταστάσεων που απαιτούνται από καιρό σε καιρό από υφιστάμενες νομοθεσίες.

4.2.4 Διαδικασίες και πρότυπα

Το Διοικητικό Συμβούλιο ακολουθεί διαφανείς διαδικασίες σε όλα τα οικονομικά θέματα, π.χ. αγορών, προσφορών, κ.ά. βάσει προτύπων ή διαδικασιών που απαιτούνται από εθνικές νομοθεσίες, ή/και εσωτερικών κανονισμών των οργανώσεων.

4.3. Αρχές εξασφάλισης πόρων (έρανοι, χορηγοί, κ.ά.)

Σε κάθε δραστηριότητα εξασφάλισης οικονομικών πόρων μέσω εράνων, χορηγών, κ.ά., οι ΜΚΟ λειτουργούν στα πλαίσια της διαφάνειας, της ηθικής και της νομιμότητας και εφαρμόζουν τους κανονισμούς που ορίζει το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο. Κάθε ενέργεια εξασφάλισης πόρων γίνεται μόνο για τους σκοπούς και τις ανάγκες των οργανώσεων και όχι για να υπάρξει άμεσο ή έμμεσο όφελος σε οποιοδήποτε προσωπικό επίπεδο.

Σε περίπτωση χορηγιών, οι οργανώσεις λειτουργούν με διαφάνεια και σε καμία περίπτωση αποδέχονται διπλή επιχορήγηση για τον ίδιο σκοπό. Στο ίδιο πλαίσιο η αξιοποίηση των πόρων από εράνους ή χορηγούς γίνεται πάντοτε για το σκοπό που έγινε ο έρανος και οπωσδήποτε όπως καθορίζει η σχετική νομοθεσία.

4.3.1 Παράνομοι έρανοι

Αποτελεί συλλογική ευθύνη των ΜΚΟ να φροντίσουν για την πάταξη κάθε μορφής παράνομης ενέργειας συλλογής χρημάτων και να καταγγέλλουν κάθε περίπτωση παράνομου εράνου στις αρμόδιες αρχές.

5. ΜΚΟ – κοινοί σκοποί και συλλογικότητα

5.1 Συνεργασία για επίτευξη κοινών σκοπών

Όπου οργανώσεις ασχολούνται με το ίδιο αντικείμενο και έχουν επικαλυπτόμενους σκοπούς, υπηρεσίες, εξυπηρετούμενους, κ.α. θα πρέπει να αναζητούν την συνένωσή τους ή να διαφοροποιούν τις υπηρεσίες τους για αποφυγή κατακερματισμού των πόρων, μείωση του συνολικού κόστους, αύξηση της αποτελεσματικότητας, προς όφελος της κοινωνίας.

Η κάθε οργάνωση σέβεται τους σκοπούς και το έργο όλων των ΜΚΟ, χωρίς ανταγωνισμό ή ενέργειες που επηρεάζουν την ομαλή λειτουργία των άλλων οργανώσεων, των δραστηριοτήτων που οργανώνουν ή την προσέλκυση εθελοντών και χορηγών.

Οι ΜΚΟ επιδιώκουν τη μεταξύ τους συνεργασία, μέσω συμπράξεων ή άλλων τρόπων, για επίτευξη κοινών σκοπών και στόχων και δρουν συλλογικά για αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή καταστροφών.

5.2 Εμπιστοσύνη με το εξωτερικό περιβάλλον

Οι ΜΚΟ 'κτίζουν' σχέση εμπιστοσύνης με το εξωτερικό περιβάλλον. Έχουν στη διάθεση όλων έγκυρη και άμεση πληροφόρηση για την όλη δράση τους μέσω δελτίων τύπου, εκθέσεων πεπραγμένων, ελεγμένων λογαριασμών, με σεβασμό στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.

6. Εφαρμογή - Εμβέλεια και Επικαιροποίηση Κώδικα

Ο Κώδικας εφαρμόζεται με την εθελοντική συμμετοχή των ΜΚΟ που ασπάζονται τις αρχές και αξίες της χρηστής διοίκησης, συμπεριφοράς και δεοντολογίας στον μη κυβερνητικό-μη κερδοσκοπικό τομέα.

Ο Κώδικας επικαιροποιείται από καιρό σε καιρό για να καλύπτει όλες τις νέες ανάγκες και θέματα που προκύπτουν και χρήζουν αναγνώρισης και ρύθμισης μέσα από διαμόρφωση διαδικασιών χρηστής διοίκησης.

7. Επίβλεψη εφαρμογής

Την επίβλεψη της εφαρμογής του Κώδικα έχει η Διοικούσα Επιτροπή του ΠΣΣΕ, η οποία ενεργεί δεόντως και αναλόγως της περίπτωσης εφόσον προκύψουν θέματα.

«έχουμε υποχρέωση να προστατεύουμε
τον εθελοντισμό μας
για να επιτελεί
τον αναντικατάστατο προορισμό του»

